

РЕШЕНИЕ

№ 2584

гр. София, 20.05.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, I КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 13.03.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Радостин Радков

ЧЛЕНОВЕ: Маргарита Немска

Анета Юргакиева

при участието на секретаря Галя Илиева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **1293** по описа за **2020** година докладвано от съдия Маргарита Немска, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, във връзка с чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационни жалби на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и С. Г. Р. срещу Решение № 1063/20.02.2019 г. по адм. дело № 7393/2018 г. по описа на АССГ, I отделение, 69 състав, с което ГДИН е осъдена да заплати на С. Р. сумата от 900 лв., представляваща обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди, претърпени от него в резултат на престоя му в следствения арест на ОСИН-С., [улица] периода 04.12.2017-11.07.2018 г., ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска – 13.07.2018 г., до окончателното ѝ изплащане, да заплати сумата от 10 лв., представляваща внесена държавна такса, както и да заплати по сметка на АССГ сумата от 300 лв., представляваща разноски за заплатено възнаграждение на вещото лице, изготвило СТЕ по делото.

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ посочва, че постановеното решение, в осъдителната му част, е неправилно и необосновано. Моли същото да бъде отменено в тази си част.

С. Г. Р. обжалва решението, в частта в която исковата му претенция е отхвърлена за разликата над 900 лв. до пълния ѝ размер от 10 000 лв. Моли същото да бъде отменено в тази си част, като необосновано, неправилно и постановено при

съществени процесуални нарушения, като бъде уважена изцяло исковата претенция.

В съдебно заседание Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ не се представлява.

С. Г. Р. – се явява лично, доведен от органите на ГДО. Поддържа касационната си жалба. Моли исковата претенция да бъде уважена изцяло.

Софийска градска прокуратура в съдебно заседание се представлява от прокурор Ю., който счита касационните жалби за неоснователни и моли да бъдат оставени без уважение.

Административен съд София – град, I касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационните жалби са допустими, като подадени от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледани по същество са неоснователни.

С постановеното съдебно Решение № 1063/20.02.2019 г. по адм. дело № 7393/2018 г. по описа на АССГ, I отделение, 69 състав, исковата претенция за присъждане на обезщетение в размер на 10 000 лв. за претърпени от С. Г. Р. неимуществени вреди за периода 04.12.2017-11.07.2018 г., в който е бил задържан в следствения арест на ОСИН-С., [улица] уважена частично. ГДИН е осъдена да заплати на С. Г. Р. сумата от 900 лв., ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата претенция – 13.07.2018 г., до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от 10 лв., представляваща платена от Р. държавна такса.

С постановеното съдебно решение исковата претенция е отхвърлена за разликата до предявения размер от 10 000 лв. като неоснователна.

ГДИН е осъдена и да заплати по сметка на АССГ сумата от 300 лв., представляваща разноски за заплатено възнаграждение на вещото лице, изготвило СТЕ по делото.

Решението на първоинстанционния съд е валидно, допустимо и правилно.

Касационният състав споделя изводите за частична основателност на исковата претенция.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Според чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според ал. 2 на същата разпоредба, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или поражат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тълкуването на цитираните разпоредби налага извода, че е установено задължение за затворническата администрация за осигуряване на благоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ и мярката „задържане под стража“.

За да бъде основателен искът по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да са налице

кумулятивно три предпоставки: действие или бездействие на орган по изпълнение на наказанията в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, причинени вреди в резултат на извършените действия или бездействия и причинно-следствена връзка между настъпилите имуществени или неимуществени вреди и действията или бездействията на съответната администрация.

По делото е установено, че С. Р. в процесния период е бил задържан в следствения арест на ОСИН-С., [улица]. Правилен е изводът на първоинстанционния съд, че в хода на проведеното съдебно производство са доказани следните неблагоприятни условия за изтърпяване на мярката „задържане под стража“ в нарушение на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС: пренаселеност (под 3 кв. м. на човек в килията), съчетана с целогодишна липса на циркулиращ свеж въздух и задух в помещенията, липса на условия за подходяща двигателна активност, неосигуряване на санитарно помещение, което да дава възможност за уединеност, непредоставяне на подходящи препарати за почистване на тоалетната и наличие на вредители - хлебарки. Налице е неизпълнение от затворническата администрация на законоустановеното задължение по чл. 3 от ЗИНЗС, както и чл. 3 от ЕКПЧОС, според който никой не може да бъде подложен на изтезания или нечовешко или унижително отнасяне или наказване.

По силата на нормата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, в случаите по ал. 1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното. Както правилно е приел първоинстанционният съд, ищецът не дължи доказването на неимуществените вреди, когато е налице нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС.

Безспорно е установено и наличието на причинно-следствена връзка между настъпилите вреди и бездействието на затворническата администрация.

Касационният състав споделя изцяло доводите на първоинстанционния съд относно размера на определеното обезщетение, а именно 900 лв. Присъдената сума представлява справедливо обезщетение на задържаното лице за претърпените от него неимуществени вреди при изтърпяване на мярката „задържане под стража“. Правилно е определен размерът на обезщетението, като същият е съобразен изцяло с релевантните обстоятелства. В случая е съобразен периодът, през който е търпяно нарушението, конкретните факти, свързани със здравословното състояние на ищеца, през времето на нарушението, както и последиците за неговото здравословно – физическо и психическо състояние. Взета е предвид и практиката на ЕКПЧ и размерът на определените от Съда обезщетения по сходни случаи по български дела. С оглед изхода на спора, правилно първоинстанционният съд е възложил в тежест на ГДИН разноските, представляващи заплатено възнаграждение на вещото лице, изготвило назначената по делото СТЕ.

С оглед изложеното, като взе предвид, че административният съд изцяло е приложил стандартите за защита на правото по чл. 3 ЕКПЧ по отношение на ищеца, намира, че съдът е постановил решението си изцяло в съответствие с материалния закон, без наличие на нарушение на съдопроизводствените правила.

При този изход на спора не следва да бъдат присъждани разноси на страните по делото.

Предвид тези съображения, Административен съд София-град, I касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 1063/20.02.2019 г. по адм. дело № 7393/2018 г. по описа на АССГ, I отделение, 69 състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.